

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 2.5.2018
COM(2018) 323 final

2018/0137 (NLE)

Predlog

Medinstitucionalni sporazum

**med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju
v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju**

EVROPSKI PARLAMENT, SVET EVROPSKE UNIJE IN EVROPSKA KOMISIJA

(v nadaljnjem besedilu: institucije)

SO SE DOGOVORILI O NASLEDNJEM:

1. Namen tega sporazuma, sprejetega v skladu s členom 295 Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU), je izvajanje proračunske discipline in izboljšanje poteka letnega proračunskega postopka in sodelovanja med institucijami v proračunskih zadevah ter zagotovitev dobrega finančnega poslovanja.
2. Proračunska disciplina v tem sporazumu zajema vse odhodke. Sporazum je, dokler velja, zavezujoč za vse institucije.
3. Ta sporazum ne spreminja proračunskih pooblastil institucij, kakor so določena v Pogodbah, Uredbi Sveta [(EU, Euratom) št. XXXX/20XX¹ (v nadaljnjem besedilu: uredba o večletnem finančnem okviru) ter Uredbi [(EU, Euratom) št. XXXX/20XX Evropskega parlamenta in Sveta² (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba).
4. Za vsako spremembo tega sporazuma je potrebno medsebojno soglasje vseh institucij.
5. Ta sporazum ima tri dele:
 - del I vsebuje določbe v zvezi z večletnim finančnim okvirom in določbe o posebnih instrumentih,
 - del II se nanaša na medinstitucionalno sodelovanje v proračunskem postopku,
 - del III vsebuje določbe v zvezi z dobrim finančnim poslovanjem sredstev Unije.
6. Ta sporazum začne veljati XX. XX. XXXX ter nadomesti Medinstitucionalni sporazum z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini in dobrem finančnem poslovanju³.

¹ UL L ..., str.

² UL L ..., str.

³ UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

DEL I

VEČLETNI FINANČNI OKVIR IN POSEBNI INSTRUMENTI

A. DOLOČBE V ZVEZI Z VEČLETNIM FINANČNIM OKVIROM

7. Institucije zaradi dobrega finančnega poslovanja v proračunskem postopku in ob sprejemanju proračuna v čim večji meri zagotovijo, da ostanejo na razpolago zadostne razlike do zgornjih mej raznih razdelkov večletnega finančnega okvira.

Posodobitev napovedi za odobritve plačil po letu 2027

8. Leta 2024 Komisija posodobi napovedi za odobritve plačil po letu 2027.

Pri tej posodobitvi se upoštevajo vse ustrezne informacije, vključno z dejanskim izvrševanjem proračunskih odobritev za prevzem obveznosti in proračunskih odobritev plačil ter napovedi glede izvrševanja proračuna. Prav tako se upoštevajo pravila, ki so določena za zagotovitev skladnega razvoja odobritev plačil glede na razvoj odobritev za prevzem obveznosti, ter napovedi glede rasti bruto nacionalnega dohodka Unije.

B. DOLOČBE V ZVEZI S POSEBNIMI INSTRUMENTI

Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji

9. Kadar so izpolnjeni pogoji za uporabo Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, kakor so določeni v ustreznem temeljnem aktu, Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predlaga prenos sredstev v ustrezne proračunske vrstice.

Prenosi sredstev v zvezi z Evropskim skladom za prilagoditev globalizaciji se opravijo v skladu s finančno uredbo.

Solidarnostni sklad Evropske unije

10. Kadar so izpolnjeni pogoji za uporabo Solidarnostnega sklada Evropske unije, kakor so določeni v ustreznem temeljnem aktu, Komisija predlaga ustrezen proračunski instrument v skladu s finančno uredbo.

Rezerva za nujno pomoč

11. Kadar Komisija meni, da je treba uporabiti sredstva iz rezerve za nujno pomoč, Evropskemu parlamentu in Svetu predlaga prenos sredstev iz rezerve v ustrezne proračunske vrstice v skladu s finančno uredbo.

Instrument prilagodljivosti

12. Preden Komisija predlaga uporabo instrumenta prilagodljivosti, preveri vse možnosti za prerazporeditev odobritev znotraj razdelka, v katerem so potrebni dodatni odhodki.

V tem predlogu se določijo potrebe, ki jih je treba kriti, in znesek. Takšen predlog se lahko poda le v zvezi s predlogom proračuna ali predlogom spremembe proračuna.

Evropski parlament in Svet lahko instrument prilagodljivosti uporabita v okviru proračunskega postopka iz člena 314 PDEU.

Varnostna rezerva

13. Komisija predlaga uporabo varnostne rezerve ali njenega dela po temeljiti preučitvi vseh drugih finančnih možnosti. Takšen predlog se lahko poda le v zvezi s predlogom proračuna ali predlogom spremembe proračuna.

Evropski parlament in Svet lahko varnostno rezervo uporabita v okviru proračunskega postopka iz člena 314 PDEU.

DEL II

IZBOLJŠANJE MEDINSTITUCIONALNEGA SODELOVANJA V PRORAČUNSKIH ZADEVAH

A. POSTOPEK MEDINSTITUCIONALNEGA SODELOVANJA

14. Podrobnosti o medinstitucionalnem sodelovanju v proračunskem postopku so določene v Prilogi.

Proračunska preglednost

15. Komisija pripravi letno poročilo, ki ga priloži splošnemu proračunu Unije in v katerem so razpoložljive informacije, ki niso zaupne narave, glede:

sredstev in obveznosti Unije, vključno s tistimi, nastalimi z najemanjem in dajanjem posojil, ki jih Unija sklepa v skladu s svojimi pristojnostmi iz Pogodb,

prihodkov, odhodkov, sredstev in obveznosti iz Evropskega razvojnega sklada (ERS)⁴, Evropskega instrumenta za finančno stabilnost (EFSF), evropskega mehanizma za stabilnost (EMS) in morebitnih drugih prihodnjih mehanizmov,

- odhodkov, ki jih imajo države članice v okviru okrepljenega sodelovanja, če niso vključeni v splošni proračun Unije.

B. VKLJUČITEV FINANČNIH DOLOČB V ZAKONODAJNE AKTE

16. Vsak zakonodajni akt o večletnem programu, sprejet po rednem zakonodajnem postopku, vsebuje določbo, v kateri zakonodajalec določi finančna sredstva programa.

Ta znesek pomeni prednostni referenčni znesek za Evropski parlament in Svet v letnem proračunskem postopku.

Evropski parlament in Svet ter Komisija, ko ta pripravi predlog proračuna, se zavezujejo, da se v celotnem obdobju trajanja zadevnega programa od tega zneska ne bodo odmaknili za več kot 15 %, razen če nastopijo nove, objektivne, dolgoročne okoliščine, za katere so navedeni izrecni in natančni razlogi, pri čemer se upoštevajo rezultati izvajanja programa, zlasti na podlagi ocen. Vsako povečanje na podlagi take spremembe ostane pod obstoječo zgornjo mejo zadevnega razdelka, brez poseganja v uporabo instrumentov, navedenih v uredbi o večletnem finančnem okviru in tem sporazumu.

Ta točka se ne uporablja niti za odobritve za kohezijo, ki se sprejemajo v rednem zakonodajnem postopku in jih države članice vnaprej dodelijo ter zajemajo finančna sredstva za celotno trajanje programa, niti za obsežne projekte iz člena 21 uredbe o večletnem finančnem okviru.

⁴ Kakor je določeno v notranjem sporazumu med predstavniki vlad držav članic Evropske unije, ki se srečujejo v Svetu, o financiranju pomoči Evropske unije v okviru večletnega finančnega ovira za obdobje 2014–2020 v skladu s Sporazumom o partnerstvu AKP-EU in dodelitvi finančne pomoči čezmorskim državam in ozemljem, za katere se uporablja četrti del Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 210, 6.8.2013), in v predhodnih notranjih sporazumih.

17. Pravno zavezujoči akti Unije o večletnih programih, za katere se ne uporablja redni zakonodajni postopek, ne vsebujejo „predvidoma potrebnega zneska“.

Če želi Svet vključiti finančni referenčni znesek, se ta znesek upošteva kot izraz volje zakonodajalca in ne vpliva na pooblastila Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s proračunom, opredeljena v PDEU. Določba v zvezi s tem se vključi v vse zakonodajne akte, ki vsebujejo tak finančni referenčni znesek.

C. ODHODKI V ZVEZI S SPORAZUMI O RIBIŠTVU

18. Za odhodke za sporazume o ribištvi se uporabljajo naslednja posebna pravila.

Komisija se zavezuje, da bo Evropski parlament redno obveščala o pripravah in poteku pogajanj, vključno z njihovimi proračunskimi posledicami.

Institucije se zavezujejo, da bodo v zakonodajnem postopku v zvezi s sporazumi o ribištvi storile vse, kar je v njihovi moči, da se vsi postopki izvedejo čim hitreje.

Zneski, določeni v proračunu za nove sporazume o ribištvi ali obnovitev sporazumov o ribištvi, ki začnejo veljati po 1. januarju zadevnega proračunskega leta, se vključijo v rezervo.

Če se izkaže, da odobritve v zvezi s sporazumi o ribištvi (vključno z rezervo) ne zadostujejo, Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži potrebne informacije o vzrokih za take razmere in ukrepih, ki bodo morda sprejeti po ustaljenih postopkih. Po potrebi Komisija predlaga ustrezne ukrepe.

Vsako četrletje Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži podrobne informacije o izvajanju veljavnih sporazumov o ribištvi in finančno napoved za preostanek leta.

19. Brez poseganja v ustrezni postopek, ki ureja pogajanja o sporazumih o ribištvi, se Evropski parlament in Svet zavezujeta, da bosta v okviru proračunskega sodelovanja pravočasno dosegla dogovor o ustreznem financiranju sporazumov o ribištvi.

D. FINANCIRANJE SKUPNE ZUNANJE IN VARNOSTNE POLITIKE (SZVP)

20. Skupni znesek operativnih odhodkov SZVP se v celoti vključi v eno proračunsko poglavje z naslovom „SZVP“. Ta znesek zajema dejanske predvidljive potrebe, ocenjene pri pripravi predloga proračuna na podlagi napovedi, ki jih vsako leto pripravi visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: visoki predstavnik). Razumen znesek bo na voljo za kritje nepredvidenih ukrepov. V rezervo se ne sme vključiti nobenih sredstev.

21. V zvezi z odhodki za SZVP, ki v skladu s členom 41 Pogodbe o Evropski uniji bremenijo splošni proračun Unije, si institucije v spravnem odboru prizadevajo na podlagi predloga proračuna, ki ga pripravi Komisija, vsako leto doseči dogovor o znesku odhodkov iz poslovanja in o razdelitvi tega zneska med člene proračunskega poglavja o SZVP. Če dogovor ni dosežen, se razume, da Evropski parlament in Svet v proračun vključita znesek iz prejšnjega proračuna ali znesek iz predloga proračuna, in sicer tistega, ki je nižji.

Skupni znesek odhodkov iz poslovanja SZVP se razdeli med člene proračunskega poglavja o SZVP, kakor so predlagani v tretjem odstavku. Vsak člen zajema že sprejete ukrepe, ukrepe, ki so predvideni, a še niso bili sprejeti, in zneske za

prihodnje, torej nepredvidene, ukrepe, ki jih sprejme Svet v zadevnem proračunskem letu.

V okviru proračunskega poglavja o SZVP se členi, v katere se vključijo ukrepi SZVP, lahko glasijo:

- posamezne večje misije iz člena 52(1)(f) finančne uredbe,
- druge misije (operacije za krizno upravljanje, preprečevanje in reševanje sporov ter stabilizacija, spremljanje in izvajanje mirovnih in varnostnih procesov),
- neširjenje orožja in razoroževanje,
- nujni ukrepi,
- pripravljalni in nadaljnji ukrepi,
- posebni predstavniki Evropske unije.

Ker je Komisija v skladu s finančno uredbo pooblaščen, da samostojno prenaša odobritve med členi znotraj proračunskega poglavja o SZVP, se tako zagotovi prilagodljivost, ki se šteje za potrebno za hitro izvedbo ukrepov SZVP. Če znesek proračunskega poglavja o SZVP v proračunskem letu ne zadostuje za kritje potrebnih odhodkov, si Evropski parlament in Svet prednostno prizadevata najti rešitev, in sicer na predlog Komisije.

22. Vsako leto se visoki predstavnik posvetuje z Evropskim parlamentom o dokumentu za prihodnost, ki se pošlje do 15. junija zadevnega leta ter določa glavne vidike in osnovne usmeritve SZVP, vključno s finančnimi posledicami za splošni proračun Unije, ter oceno ukrepov, začeti v letu $n - 1$, in oceno usklajevanja in dopolnjevanja SZVP z drugimi zunanjimi finančnimi instrumenti Unije. Poleg tega visoki predstavnik v okviru rednega političnega dialoga o SZVP Evropski parlament redno obvešča na vsaj petih skupnih posvetovanjih na leto, dogovorjenih vsako leto najpozneje do 30. novembra. Udeležbo na teh posvetovanjih določita Evropski parlament oziroma Svet, pri čemer upoštevata namen in vrsto izmenjanih informacij na teh posvetovanjih.

Komisija je povabljen, da se teh posvetovanj udeleži.

Če Svet sprejme sklep na področju SZVP, ki ima za posledico odhodke, visoki predstavnik Evropskemu parlamentu takoj, v vsakem primeru pa najpozneje v petih delovnih dneh po sprejetju tega sklepa, pošlje oceno predvidenih stroškov (v nadaljnjem besedilu: ocena finančnih posledic), zlasti stroškov v zvezi s časovnim okvirom, zaposlenim osebjem, uporabo prostorov in druge infrastrukture, prevoznimi sredstvi, zahtevami po usposabljanju ter varnostno ureditvijo.

Vsako četrto leto Komisija Evropski parlament in Svet obvesti o izvajanju ukrepov SZVP in finančnih napovedih za preostanek proračunskega leta.

E. VKLJUČENOST INSTITUCIJ PRI VPRAŠANJIH RAZVOJNE POLITIKE

23. Komisija vzpostavi neformalen dialog z Evropskim parlamentom o vprašanjih razvojne politike ne glede na njihov vir financiranja.

DEL III

DOBRO FINANČNO POSLOVODENJE SREDSTEV UNIJE

A. FINANČNO NAČRTOVANJE

24. Komisija dvakrat letno, in sicer prvič skupaj z dokumenti, priloženimi predlogu proračuna, in drugič po sprejetju splošnega proračuna Unije, predloži celotno finančno načrtovanje za razdelke I, II (razen podrazdelka za „ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo“), III (za „okolje in podnebje“ ter „pomorstvo in ribištvo“), IV, V in VI večletnega finančnega okvira. V tem načrtovanju, razdeljenem po razdelkih, področjih politik in proračunskih vrsticah, bi bilo treba opredeliti:

- (a) veljavno zakonodajo, pri čemer je treba razlikovati med večletnimi programi in letnimi ukrepi:
 - za večletne programe bi morala Komisija navesti postopek, po katerem so bili ti sprejeti (redni ali posebni zakonodajni postopek), njihovo trajanje, skupna finančna sredstva in delež, dodeljen za upravne odhodke,
 - za letne ukrepe (v zvezi s pilotnimi projekti, pripravljalnimi ukrepi in agencijami) in ukrepe, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije, bi morala Komisija navesti večletne ocene,
- (b) zakonodajne predloge v postopku sprejemanja: predloge Komisije v obravnavi, z najnovejšo posodobitvijo.

Komisija bi morala preučiti načine za navzkrižno sklicevanje med finančnim načrtovanjem in svojim zakonodajnim programom, da se zagotovijo natančnejše in zanesljivejše napovedi. Komisija bi morala za vsak zakonodajni predlog navesti, ali je vključen v načrtovanje, sporočenem v času predloga proračuna ali po končnem sprejetju proračuna. Evropski parlament in Svet bi bilo treba obvestiti zlasti o:

- (a) vseh sprejetih novih zakonodajnih aktih in vseh predstavljenih predlogih v obravnavi, ki niso vključeni v načrtovanje, sporočeno v času predloga proračuna ali po končnem sprejetju proračuna (z ustreznimi zneski);
- (b) zakonodaji, predvideni v letnem zakonodajnem delovnem programu Komisije, z navedbo, ali je verjetno, da bodo ukrepi imeli finančni vpliv.

Kadar koli je to potrebno bi morala Komisija navesti, kako se načrtovanje spremeni zaradi novih zakonodajnih predlogov.

B. AGENCIJE IN EVROPSKE ŠOLE

25. Komisija bi morala pred predstavitvijo predloga za ustanovitev nove agencije pripraviti temeljito, celovito in objektivno oceno učinka, pri kateri bi med drugim upoštevala kritično maso osebja in pristojnosti, vidike stroškovne učinkovitosti, subsidiarnost in sorazmernost, vpliv na nacionalne dejavnosti in dejavnosti Unije ter proračunske posledice za zadevni razdelek odhodkov. Na podlagi teh informacij in brez poseganja v zakonodajne postopke, ki urejajo ustanovitev te agencije, se Evropski parlament in Svet v okviru proračunskega sodelovanja zavezujeta, da bosta pravočasno dosegla dogovor o financiranju predlagane agencije.

Uporablja se naslednji postopek:

- prvič, Komisija sistematično predstavi vsak predlog za ustanovitev nove agencije na prvih tristranskih pogovorih po sprejetju njenega predloga, skupaj z oceno finančnih posledic, priloženo osnutku pravnega akta, v katerem se predlaga ustanovitev agencije, in predstavi posledice tega pravnega akta za preostanek obdobja finančnega načrtovanja,
- drugič, Komisija med zakonodajnim postopkom pomaga zakonodajalcu pri oceni finančnih posledic predlaganih sprememb. Te finančne posledice bi bilo treba obravnavati na zadevnih zakonodajnih tristranskih pogovorih,
- tretjič, Komisija pred zaključkom zakonodajnega procesa predloži posodobljeno oceno finančnih posledic, v kateri upošteva morebitne spremembe zakonodajalca; ta dokončna ocena finančnih posledic se uvrsti na dnevni red zadnjih zakonodajnih tristranskih pogovorov, formalno pa jo potrdi zakonodajalec. Uvrsti se tudi na dnevni red naslednjih tristranskih pogovorov v zvezi s proračunom (v nujnih primerih v poenostavljeni obliki), da bi se dosegel dogovor o financiranju,
- četrtič, dogovor, dosežen na tristranskih pogovorih, v katerem je upoštevana proračunska ocena Komisije glede vsebine zakonodajnega procesa, se potrdi s skupno izjavo. Ta dogovor potrdira Evropski parlament in Svet, vsak v skladu s svojim poslovnikom.

Enak postopek bi bilo treba uporabiti za vse spremembe pravnega akta v zvezi z agencijo, ki bi imele vpliv na sredstva zadevne agencije.

Če se naloge agencije bistveno spremenijo, ne da bi se spremenil pravni akt o ustanovitvi zadevne agencije, Komisija o tem obvesti Evropski parlament in Svet, in sicer s popravljeno oceno finančnih posledic, tako da Evropskemu parlamentu in Svetu omogoči, da bi pravočasno dosegla dogovor o financiranju agencije.

26. Pri proračunskem postopku bi bilo treba ustrezno upoštevati zadevne določbe iz skupnega pristopa, priloženega Skupni izjavi Evropskega parlamenta, Sveta Evropske unije in Evropske komisije o decentraliziranih agencijah, ki je bila podpisana 19. julija 2012.
27. Ko svet guvernerjev predvidi ustanovitev nove evropske šole, se za oceno posledic za splošni proračun Unije smiselno uporabi podoben postopek.

V Bruslju,

*Za Evropski parlament
Predsednik*

*Za Svet
Predsednik*

*Za Komisijo
Predsednik*